

ДОВІДКА

щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо використання освітнього мобільного додатка “Мрія” та е-документа про освіту”

Проект акта розроблено Міністерством цифрової трансформації України.

1. Належність проекту акта до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС)

За предметом правового регулювання проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо використання освітнього мобільного додатка “Мрія” та е-документа про освіту” (далі – проект акта) належить до сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (acquis ЄС), зокрема сфер цифрового державного управління, електронної ідентифікації, захисту персональних даних та цифровізації освіти.

Проектом акта пропонується на законодавчому рівні визначити правовий статус освітнього мобільного додатка "Мрія" (далі – додаток Мрія) як інформаційно-комунікаційної системи, що є складовою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг; передбачити можливість використання електронного документа про освіту; запровадити унікальний загальнодержавний ідентифікатор учасника освітнього процесу (Мрія-ID); а також визначити мету обробки персональних даних у державних інформаційних системах у сфері освіти, володільця та розпорядника таких персональних даних, порядок їх отримання, передачі та обробки, а також строк їх зберігання.

Положення проекту акта узгоджуються, зокрема, з положеннями Регламенту (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних, GDPR) – в частині визначення мети обробки персональних даних, володільця та розпорядника інформаційних систем, порядку їх отримання, передачі, зберігання та строків зберігання персональних даних учасників освітнього процесу; Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу від 23 липня 2014 року про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку (eIDAS) – в частині запровадження унікального загальнодержавного ідентифікатора учасника освітнього процесу (Мрія-ID) та можливості формування і використання е-документа про освіту як юридично значущого електронного документа; а також Регламенту (ЄС) 2024/1183

Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу від 11 квітня 2024 року, яким внесено зміни до Регламенту (ЄС) № 910/2014 щодо запровадження рамок Європейської цифрової ідентичності (eIDAS 2.0) – в частині підходів до створення довірчих цифрових гаманців та документів.

Положення проекту акта також узгоджуються з ключовими актами м'якого права (Soft Law) Європейського Союзу у сфері освіти та цифровізації освітнього середовища, зокрема: Рекомендацією Ради ЄС від 22 травня 2018 року про ключові компетентності для навчання протягом життя (2018/C 189/01); Рекомендацією Ради ЄС від 23 листопада 2023 року щодо ключових факторів, що сприяють успішній цифровій освіті та навчанню (ST/15741/2023/INIT); Планом дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки (Digital Education Action Plan 2021-2027, COM/2020/624 final); принципом 1 Європейського стовпа соціальних прав. Зокрема, положення проекту акта узгоджуються з підходами, закладеними у Стратегічному пріоритеті 1 «Сприяння розвитку високоефективної цифрової освітньої екосистеми» Плану дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки, зокрема щодо розвитку взаємосумісного, безпечного цифрового освітнього контенту та сервісів (розділ 4.1, дія 3 – Європейська рамка цифрового освітнього контенту), а також з підходами розділу 5 цього Плану дій щодо запровадження Ініціативи електронної студентської картки (European Student Card Initiative), яка передбачає безпечний електронний обмін і перевірку даних про освіту та онлайн-ідентифікацію здобувачів освіти на основі Регламенту (ЄС) № 910/2014 (eIDAS) і поступовий перехід до безпаперового обігу документів про освіту.

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові)

Міжнародно-правові зобов'язання України визначаються Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованою Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію).

За сферою правових відносин проект акта охоплюється положеннями статей 390-391 Глави 14 “Інформаційне суспільство” та статей 430, 433 Глави 23 “Освіта, навчання та молодь” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію.

Статтею 390 Угоди про асоціацію визначено, що співробітництво Сторін у сфері розвитку інформаційного суспільства, серед іншого, спрямовується на розвиток електронних державних послуг, а також обмін інформацією та найкращими практиками щодо впровадження цифрових технологій у різних сферах суспільного життя, включно з освітою.

Статтею 391 Угоди про асоціацію передбачено, що співробітництво Сторін охоплює, зокрема, сприяння широкосмуговому доступу, поліпшення безпеки

мереж та широкому використанню інформаційно-комунікаційних технологій приватними особами, бізнесом та адміністративними органами шляхом розвитку локальних ресурсів Інтернету і впровадження онлайн-послуг, зокрема електронного бізнесу, електронного уряду, електронної охорони здоров'я та електронного навчання.

У цьому контексті положення проекту акта щодо законодавчого врегулювання функціонування додатка Мрія, надання цифрових сервісів учасникам освітнього процесу, формування та використання е-документа про освіту, запровадження Мрія-ID та забезпечення електронної інформаційної взаємодії у сфері освіти відповідають напрямам співробітництва України та Європейського Союзу у сфері розвитку інформаційного суспільства, визначеним Главою 14 Розділу V Угоди про асоціацію.

Відповідно до статті 430 Угоди про асоціацію, повною мірою поважаючи обов'язки Сторін щодо змісту навчання та організації освітніх систем, а також їхнє культурне та мовне розмаїття, Сторони сприяють розвитку співробітництва в галузі освіти, навчання та молодіжної політики.

Статтею 433 Угоди про асоціацію передбачено поглиблення співробітництва Сторін з метою сприяння розвитку освіти в Україні та зближенню її з практикою Європейського Союзу, у тому числі шляхом модернізації систем освіти.

Відповідно до статті 15 Угоди про асоціацію Сторони домовились співробітничати з метою забезпечення належного рівня захисту персональних даних відповідно до найвищих європейських та міжнародних стандартів.

Разом з тим, відповідно до статті 165 Договору про функціонування ЄС Союз спрямовує свою діяльність на, зокрема, заохочення розвитку дистанційного навчання.

Також відповідно до Рекомендації Ради Європейського Союзу від 23 листопада 2023 року щодо ключових факторів, що сприяють успішній цифровій освіті та навчанню (ST/15741/2023/INIT) державам-членам рекомендовано підвищити ефективність, результативність та стійкість політики цифрової освіти та навчання шляхом сприяння синергії та координації на всіх рівнях державного управління та прагнення до загальнодержавного та багатостороннього підходу, у тому числі шляхом розробки, тестування та впровадження цифрових освітніх інструментів і технологій.

Крім того, під час двосторонньої зустрічі між Україною та Європейською Комісією в межах офіційного скринінгу на відповідність законодавства України праву ЄС за переговорним Розділом 26 “Освіта та культура” (30 квітня 2025 року, м. Брюссель, Королівство Бельгія) було повідомлено, що до кінця 2026 року буде забезпечено загальнонаціональне використання додатка Мрія, що підкріплюватиметься ухваленням Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо використання в освітньому процесі освітнього мобільного додатку “Мрія”, а також використання е-документа про освіту”.

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції

Проект акта розроблено на виконання завдання 4 цілі 4 “Забезпечення цифрової трансформації освіти у відповідності до Плану дій ЄС з цифрової освіти до 2027 року” Розділу 26 “Освіта та культура” Кластера 3 “Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток” Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2026 року № 438 (далі – Національна програма), яким передбачено розроблення та прийняття Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо використання в освітньому процесі освітнього мобільного додатку “Мрія”, а також використання е-документа про освіту”.

Таким чином, розроблення проекту акта є складовою частиною виконання завдання 4 цілі 4 Національної програми у сфері цифрової трансформації освіти.

4. Порівняльно-правовий аналіз

Порядковий номер	Положення проекту акта	Відповідні положення джерел права Європейського Союзу (acquis ЄС)	Оцінка відповідності праву Європейського Союзу (acquis ЄС) (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)	Відповідні положення джерел міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції	Оцінка відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)
1.	Пункт 1 розділу 1 проекту акта, яким запропоновано доповнити Закон України “Про освіту” новою статтею 40 ² : Стаття 40 ² . Е-документ про освіту 1. Е-документ про освіту – документ про освіту у формі електронного відображення відомостей, що містяться в документі про освіту та внесені до Реєстру документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти, разом з унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом, штрихкодом, цифровим кодом).	План дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки (Digital Education Action Plan 2021-2027, COM/2020/624 final) у частині розбудови високоефективної цифрової освітньої екосистеми та розвитку взаємосумісних цифрових державних сервісів Стаття 165 Договору про функціонування	Не суперечить	Стаття 390 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V Угоди про асоціацію щодо розвитку електронних державних послуг; стаття 391 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V Угоди про асоціацію щодо впровадження онлайн-послуг, зокрема електронного уряду та електронного навчання.	Відповідає

	Е-документ про освіту формується засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг. 2. Для формування е-документа про освіту відомості про документ про освіту передаються з Реєстру документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти до Єдиного державного вебпорталу електронних послуг шляхом електронної інформаційної взаємодії. 3. Е-документ про освіту та його електронна копія можуть використовуватися замість та без додаткового пред'явлення документа про освіту, виготовленого відповідно до законодавства. Перевірка достовірності е-документа про освіту та його електронної копії здійснюється з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг. 4. Порядок формування, перевірки та використання е-документа про освіту затверджується Кабінетом Міністрів України.	ЄС щодо заохочення розвитку дистанційного навчання Розділ 5 Плану дій, яким передбачено запровадження Ініціативи електронної студентської картки (European Student Card Initiative) для безпечного електронного обміну та перевірки даних і академічних документів здобувачів освіти та перехід до безпаперового обігу документів про освіту (paperless mobility) на основі Регламенту (ЄС) № 910/2014 (eIDAS).			
2.	Пункт 5 розділу 1 проекту акта, яким запропоновано доповнити Закон України “Про освіту” новою статтею 74²: Стаття 74². Освітній мобільний додаток “Мрія” 1. Освітній мобільний додаток “Мрія” (далі – додаток Мрія) є інформаційно-комунікаційною системою, що є складовою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та призначена для автоматизації управління закладами освіти, діяльністю фізичних осіб – підприємців, які провадять освітню діяльність відповідно до законодавства, інформаційної підтримки учасників освітнього процесу, обробки даних про освітній процес, забезпечення доступу до освітніх сервісів і ресурсів та	План дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки в частині розбудови високоефективної цифрової освітньої екосистеми, підтримки цифрових інструментів для здобувачів освіти та розширення доступу до якісних освітніх ресурсів; Рекомендація Ради ЄС від 23 листопада 2023 року (ST/15741/2023/IN IT) у частині загальнодержавного підходу до	Не суперечить	Статті 430, 433 Глави 23 “Освіта, навчання та молодь” Розділу V Угоди про асоціацію щодо співробітництва Сторін у сфері освіти, спрямованого на модернізацію систем освіти та зближення з практикою Європейського Союзу; стаття 390 Угоди про асоціацію щодо впровадження цифрових технологій у різних сферах суспільного життя, включно з освітою; стаття 391	Відповідає

	сприяння інтелектуальному, культурному і фізичному розвитку здобувачів освіти. 2. Основними завданнями додатку Мрія є: 1) забезпечення користувачів інформацією про освітній процес; 2) забезпечення комунікації та взаємодії між учасниками освітнього процесу; 3) формування засобами додатка Мрія електронних відображень інформації, що міститься в документах, які можуть пред'являтися (надаватися) через додаток Мрія, та відображення іншої інформації, що може бути отримана з національних електронних інформаційних ресурсів, інших інформаційно-комунікаційних систем, єдиних інформаційних систем та систем електронного документообігу; 4) обробка (збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, адаптування, зміна, поновлення, використання і поширення (розповсюдження, передача), зникнення) інформації про освітній процес. Додаток Мрія може виконувати інші завдання, визначені законодавством. 3. Власником додатка Мрія та виключних майнових прав інтелектуальної власності на його програмне забезпечення є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації. 4. Засобами додатку Мрія з інформації, що міститься в центральній базі даних АІКОМ та іншої інформації, що може бути отримана з національних електронних інформаційних ресурсів, інших інформаційно-комунікаційних систем, єдиних інформаційних систем та	політики цифрової освіти та навчання.		Угоди про асоціацію щодо широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій шляхом впровадження онлайн-послуг, зокрема електронного уряду та електронного навчання.	
	Враховує підходи Регламенту (ЄС) № 910/2014 у частині електронної ідентифікації та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку (eIDAS) у частині загальних підходів до електронної ідентифікації План дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки в частині розвитку взаємосумісних цифрових державних сервісів у складі цифрової освітньої екосистеми Розділ 5 Плану дій щодо Ініціативи електронної студентської картки, яка передбачає безпечну онлайн-ідентифікацію та автентифікацію здобувачів освіти на основі правил електронної ідентифікації ЄС (Регламент eIDAS) при здійсненні	Відповідає		Стаття 391 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V Угоди про асоціацію щодо розвитку електронних державних послуг та впровадження цифрових технологій, включно з освітою.	Відповідає

	систем електронного документообігу, формується Мрія-ID. Мрія-ID є унікальним загальнодержавним ідентифікатором учасника освітнього процесу у формі електронного відображення інформації про учасника освітнього процесу, що міститься в центральній базі даних АІКОМ разом з унікальним електронним ідентифікатором, що може входити в структуру QR-коду, штрих-коду або іншого шифрованого коду, які можуть використовуватися для процесу верифікації документа. Мрія-ID використовується у передбачених законодавством випадках з метою ідентифікації учасника освітнього процесу. 5. Порядок функціонування, складові, функціональні можливості та суб'єкти додатку Мрія, а також порядок формування, перевірки та використання Мрія-ID та його електронних копій визначаються Кабінетом Міністрів України.	освітньої діяльності.			
3.	Пункт 5 розділу 1 проекту акта, яким запропоновано доповнити Закон України “Про освіту” новою статтею 74³: Стаття 74³. Обробка персональних даних в державних інформаційних системах у сфері освіти 1. Персональні дані учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти та їхніх посадових осіб (далі — персональні дані) обробляються в Електронній базі, АІКОМ та додатку Мрія, а також в інших державних інформаційно-комунікаційних, інтегрованих інформаційних системах у сфері освіти (далі — державні інформаційні системи у сфері освіти) відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” в обсязі, необхідному для досягнення	Враховує підходи Регламенту (ЄС) 2016/679 про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних (Загальний регламент про захист даних): стаття 5 (принципи законності, обмеження мети та обмеження зберігання), стаття 6 (правомірність опрацювання, зокрема для виконання завдання в суспільних інтересах), стаття 89 (гарантії щодо	Не суперечить	Відповідає статті 15 Угоди про асоціацію в частині забезпечення належного рівня захисту персональних даних відповідно до європейських та міжнародних стандартів, а також статті 391 Угоди про асоціацію в частині впровадження онлайн-послуг.	I

	визначених цією статтею цілей обробки персональних даних, з дотриманням вимог щодо відповідності, адекватності та ненадмірності персональних даних. 2. Метою обробки персональних даних в державних інформаційних системах у сфері освіти, є забезпечення права осіб на освіту, організація та управління системою освіти. У межах цілей обробки персональних даних, визначених частиною другою цієї статті, персональні дані можуть оброблятися також для їх верифікації, недопущення повторів (дублювання) та/або помилок, в тому числі для: 1) ведення обліку: здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, осіб, які мають доступ до інформації в державних інформаційних системах у сфері освіти; 2) зарахування, переведення, поновлення осіб до закладів освіти, їх відрахування; 3) видачі, обліку та перевірки достовірності документів про освіту, студентських (учнівських) квитків, документів, виданих за результатами проходження зовнішнього незалежного оцінювання/національного мультипредметного тесту; присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань; формування е-документів про освіту засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та забезпечення можливості використання вказаних е-документів про освіту у порядку, визначеному законодавством; 4) автоматизації управління закладами освіти, ведення ділової документації в електронній формі; 5) інформаційної підтримки учасників освітнього процесу, забезпечення рівного доступу до знань;	опрацювання для цілей архівування в суспільних інтересах, наукових чи історичних досліджень або статистичних цілей).			
--	---	---	--	--	--

	6) користування освітнім, пізнавальним та іншим контентом, електронними освітніми та інформаційними ресурсами, мультимедійними навчальними матеріалами (аудіо- та відеоматеріалами тощо, які відтворюються за допомогою електронних засобів) та іншими навчальними засобами; 7) збору достовірних, актуальних адміністративних даних за показниками, що відображають стан системи освіти, і автоматичною генерацією звітності; 8) забезпечення органів управління у сфері освіти та громадськості статистичними даними для прийняття ефективних управлінських рішень щодо підвищення доступності та якості освіти, ефективності використання державних коштів; 9) прийому на навчання до суб'єктів освітньої діяльності в порядку, установленому законодавством, інформування громадськості про перебіг вступних кампаній до суб'єктів освітньої діяльності; 10) проведення опитувань та тестувань учасників освітнього процесу; 11) моніторингу працевлаштування випускників закладів освіти в порядку, визначеному законодавством; 12) забезпечення фізичних і юридичних осіб достовірною інформацією про систему освіти; 13) виконання органами державної влади повноважень, визначених законом. Мета обробки персональних даних, визначена цією частиною, є сумісною з цілями наукового чи історичного дослідження або статистичними цілями за умови належного захисту таких персональних даних. 3. Володільцем персональних даних, що обробляються в Електронній базі та АІКОМ, є				
--	--	--	--	--	--

	центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки. Розпорядником персональних даних, що обробляються в Електронній базі та АІКОМ, є визначені Кабінетом Міністрів України юридичні особи, учасником (засновником) яких є держава. 4. Володільцем персональних даних, що обробляються в додатку Мрія, є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації. Розпорядником персональних даних, що обробляються в додатку Мрія, є визначені Кабінетом Міністрів України юридичні особи, учасником (засновником) яких є держава. 5. В державних інформаційних системах у сфері освіти обробляються персональні дані їх користувачів, вступників до закладів освіти, випускників та учасників освітнього процесу, зокрема ті, що містяться в їхніх особових справах, документах, що посвідчують особу, документах про освіту, у тому числі е-документах про освіту, про вчені звання, сертифікатах зовнішнього незалежного оцінювання/національного мультипредметного тесту, студентських (учнівських) квитках. Види даних та візуальних образів, підтверджуючих ці дані, (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо), спосіб (процес) створення інформації, яка міститься в державних інформаційних системах у сфері освіти, строки внесення інформації до державних інформаційних систем у сфері освіти, види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення державних інформаційних систем у сфері освіти, та спосіб їх обліку в складі відповідної інформаційно-комунікаційної				
--	---	--	--	--	--

	системи, вимоги до її ведення та адміністрування у сфері освіти, особливості захисту даних, вимоги до системи управління ризиками та інформування учасників освітнього процесу про порушення цілісності такої інформації, її несанкціоновану обробку, взаємодію між системами, склад даних, що в них містяться, порядок внесення інформації та доступу до неї визначаються відповідними положеннями про державні інформаційні системи у сфері освіти. 6. Персональні дані можуть вноситися в державні інформаційні системи у сфері освіти їхніми користувачами, а також отримуватися та передаватися державними інформаційними ресурсами шляхом електронної інформаційної взаємодії в порядку, встановленому законодавством з урахуванням вимог щодо захисту інформації відповідно до Закону України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”. 7. Строк зберігання персональних даних в державних інформаційних системах у сфері освіти становить 75 років. Персональні дані можуть зберігатися безстроково у разі архівування персональних даних для цілей архівування в суспільних інтересах, цілей наукового чи історичного дослідження або статистичних цілей за умови вжиття технічних та організаційних заходів, які вимагаються для забезпечення дотримання прав і свобод суб’єктів персональних даних.				
4.	Пункти 2, 4 розділу 1 проекту акта, якими передбачено зміни до статей 63 та 74 ¹ Закону України “Про освіту” щодо визначення повноважень Кабінету Міністрів України в частині затвердження	План дій з цифрової освіти на 2021–2027 роки в частині розвитку взаємосумісних цифрових державних сервісів	Відповідає	Стаття 390 Глави 14 “Інформаційне суспільство” Розділу V Угоди про асоціацію щодо впровадження цифрових	Відповідає

	положення про функціонування освітнього мобільного додатка “Мрія” та порядку наповнення його контентом; удосконалення електронної інформаційної взаємодії АІКОМ з державними електронними інформаційними ресурсами, реєстрами та інформаційно-комунікаційними системами.	та інструментів у складі цифрової освітньої екосистеми; Рекомендація Ради ЄС від 23 листопада 2023 року (ST/15741/2023/IN IT) у частині сприяння синергії та координації на всіх рівнях державного управління.		технологій “у різних сферах суспільного життя, включно з освітою”; стаття 433 Угоди про асоціацію щодо модернізації систем середньої освіти.	
--	--	--	--	--	--

5. Очікувані результати

Прийняття проекту акта та реалізація його норм забезпечить виконання завдання 4 цілі 4 Розділу 26 “Освіта та культура” Національної програми, вимог Угоди про асоціацію, а також закріплення на законодавчому рівні правового статусу додатка Мрія як складової Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, можливості формування та використання е-документа про освіту замість паперового документа про освіту, мети обробки персональних даних у державних інформаційних системах у сфері освіти, володільця та розпорядника таких персональних даних і строку їх зберігання.

Реалізація проекту акта також сприятиме виконанню повідомленого під час офіційного скринінгу за переговорним Розділом 26 “Освіта та культура” зобов’язання щодо забезпечення до кінця 2026 року загальнонаціонального використання додатка Мрія.

6. Узагальнений висновок

Проект акта відповідає зобов’язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

**Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України**

Валерія КОВАЛЬ

«___» _____ 2026 р.